

Аналіз та вплив телекомунікаційної галузі на економіку України

Зв'язок та доступ до мережі Інтернет вже давно посіли своє стійке місце у житті кожної людини. Особливо це відчувається під час протистояння пандемії COVID-19. Телекомунікаційна галузь України потужна та готова до цього навантаження.

Загалом, річний дохід ринку зв'язку в 2019 році склав 73 млрд. грн., з яких дохід від надання телекомунікаційних послуг склав – 91%. В структурі доходів від надання телекомунікаційних послуг найбільшу частку складає мобільний зв'язок – 63% та фіксований доступ до мережі Інтернет – 18%. Значним є збільшення доходів від мобільного зв'язку, які у 2019 році зросли на 20% у порівнянні з 2018 року.

Масове використання сучасних послуг зв'язку зі застосуванням LTE-технологій, після запуску 4G мереж у 2018 році 3-ма найбільшими операторами телекомунікацій, стало причиною підвищення попиту на користування мобільним Інтернетом українцями. У 2019 році доходи від надання послуг з доступу до мережі Інтернет зросли на 48%, у порівнянні з попереднім роком. Протягом 2019 року оператори мобільного зв'язку значно розширили покриття території України мережею 4G, що дозволило збільшити частку населення, яке може отримувати послуги мобільного широкосмугового доступу до мережі Інтернет на 78%, що суттєво прискорює та спрощує безліч персональних та бізнес взаємодій. Триває постійна робота над покращенням якості послуг та розбудова мереж. Протягом 2019 року, оператори мобільного зв'язку інвестували у галузь телекомунікацій разом близько 11 млрд. грн.

У 2019 році було запроваджено нову послугу із перенесення абонентських номерів на мережах рухомого зв'язку. Тепер кожен абонент зможе самостійно обирати оператора, не змінюючи свій номер телефону. Даною послугою уже скористалося більш як 50 тис. громадян, станом на березень 2020 року. Також, у 2019 році почала повністю працювати Система електронної звітності НКРЗІ, що суттєво спрощує процес надання звітності операторами, провайдерами телекомунікацій та дає змогу НКРЗІ отримати об'єктивні дані щодо стану розвитку ринку телекомунікацій.

Доходи від надання послуг зв'язку у 2019 році склали 72961 млн. грн., частка доходів від надання телекомунікаційних послуг склала 91%, а від надання кур'єрських послуг та послуг поштового зв'язку – 9%. Доходи від надання телекомунікаційних послуг і послуг поштового зв'язку та кур'єрських послуг збільшились у порівнянні з попереднім 2018 роком і склали 66422 млн. грн. та 6539 млн. грн., відповідно.

Значну частку – більш як 80%, в структурі доходів від надання телекомунікаційних послуг у 2019 році склали рухомий (мобільний) зв'язок та фіксований доступ до мережі Інтернет.

Один із пріоритетних напрямів співробітництва в рамках євроінтеграційних процесів для України є участь у заходах ініціативи ЄС «Східне партнерство» (далі – Ініціатива). Відтак, Україна є країною-учасницею Мережі регуляторних органів електронних комунікацій країн Східного партнерства та Панелі з гармонізації цифрових ринків в рамках Ініціативи, а експерти НКРЗІ беруть активну участь у діяльності відповідних платформ.

Важливою складовою у структурі міжнародного співробітництва є участь у переговорах на тему створення зон вільної торгівлі, щодо діяльності у СОТ та міжурядових комісіях з питань економічного співробітництва у сфері телекомунікацій.

Відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» (зі змінами), планові надходження коштів до Державного бюджету України за кодами бюджетної класифікації за 2019 рік склали 39350,0 тис. грн. Фактичні надходження коштів до державного бюджету за 2019 рік склали 57349,2 тис. грн., в тому числі в розрізі кодів:

– 22011400 «Плата за видачу, переоформлення, продовження терміну дії ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України та видачу дублікатів таких ліцензій» – 43206,6 тис. грн., що на 14206,6 тис. грн. або на 49% більше від планового показника;

– 22011700 «Плата за видачу, переоформлення, продовження терміну дії ліцензії на здійснення діяльності у сфері телекомунікацій та видачу копій і дублікатів таких ліцензій» – 12820,0 тис. грн., що на 2 820,0 тис. грн. або на 28,2% більше від планового показника;

– 22012200 «Плата за виділення номерного ресурсу» – 1322,6 тис. грн., що на 972,6 тис. грн. або на 277,9% більше від планового показника.

Отже, телекомунікаційна галузь України під час пандемії COVID-19 проходить серйозне випробування надмірним навантаженням. Але сучасне обладнання, а також робота над покращенням якості послуг та розбудова мереж, дозволяють підприємствам в звичному режимі задовольняти потреби клієнтів.